

Academicianul Cristian Hera, patriarhul cercetării agricole românești, omagiu la împlinirea vârstei de 90 de ani

Ioan Jelev*

Există oameni a căror trecere prin viață lasă urme adânci în domeniul de activitate căruia i se consacră. Agricultura și cercetarea agricolă românească au reprezentat unul dintre domeniile norocoase, care s-au bucurat din plin de aportul și viziunile unor personalități, precum P.S Aurelian, Ion Ionescu de la Brad, Gheorghe Ionescu-Șișești. Toți aceștia și-au pus amprenta asupra diferitelor momente ale dezvoltării agriculturii românești, contribuind și la recunoașterea acesteia peste hotarele țării. Dar, iată că, de câteva decenii, eforturile acestor personalități au fost preluate și dezvoltate la cel mai înalt nivel de academicianul Cristian HERA, demn urmaș și continuator al marilor corifei ai agriculturii și științei românești.

Născut la 18 decembrie 1933 la Ploiești, județul Prahova, într-o familie de învățători, Maria și Dumitru Hera, viitorul mare savant a urmat cursurile școlii primare din Comuna Brazi-Bătești, jud. Prahova, iar apoi Liceul „Petru și Pavel” din Ploiești și Liceul „Sfântul Gheorghe” din București. Studiile superioare le-a urmat la Facultatea de Agricultură, Secția pedologie și agrochimie, Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” (IANB) din București (anul I, 1952–1953) și la Academia de Științe Agricole „K.A. Timireazev”, Facultatea de Agrochimie și Pedologie din Moscova (anii II–V), obținând titlul de inginer agronom, specialitatea agrochimie cu recomandarea de a lucra în cercetare.

A obținut titlul de doctor în agronomie în anul 1969, sub conducerea științifică a acad. David Davidescu, cu un subiect la teză care trata *Influența diferitelor sortimente de îngrășăminte cu azot asupra transformărilor chimice din sol și plantă și*

asupra producțiilor realizate la principalele culturi de câmp. În anul 1973 a obținut titlul de doctor docent în științe, susținând teza *Rezultate originale obținute în cercetările efectuate în perioada 1967–1973 privind studiul fertilității solului și aplicării diferențiate a îngrășămintelor chimice*”.

A urmat mai multe specializări postuniversitare impresionante în **R.D. Germană** la Academia de Științe Agricole, la Institutul de Îngrășăminte Minerale din Leipzig și la Institutul de Nutriția Plantelor din Halle (1958), **Franța**, la Institutul Național de Cercetări Agricole (INRA) (1962), **Suedia**, la Universitatea din Uppsala (1963), **SUA și Canada**, la Universitatea Urbana – Illinois, Universitatea Raleigh, Carolina de Nord și la Institutul de Știința Solului – Ottawa (1965), precum și o serie de activități de documentare științifică în **Australia și Noua Zeelandă** (1986), **Japonia și China** (1990).

Pe lângă titlurile de doctor și doctor docent, Acad. Cristian Hera a obținut pe rând titlul de membru cooptat al Academiei de Științe Agricole și Silvice (ASAS) (1982), membru titular (1990), membru corespondent (1995), și apoi membru titular al Academiei Române (2004).

A devenit profesor de onoare al Academiei de Științe Agricole din China, la Institutul de aplicații a energiei nucleare în agricultură, *doctor honoris causa* la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca (1999), Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, București (2002), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (2004), Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași (2004), Academia

de Științe Agricole „K.A. Timireazev”, Moscova (2004), Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava (2007), Universitatea „Ovidius”, Constanța (2008), Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Banat, Timișoara (2009), Universitatea „Transilvania” Brașov (2009), membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei (2013) și a multor alte Academii de Știință din lume.

A fost președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvici „Gheorghe Ionescu-Șișești” în două legislaturi (2002–2005, respectiv 2006–2009), vicepreședinte și președinte al Academiei Române. În prezent este președinte de onoare al ASAS și președintele de onoare al Secției de științe agricole și silvice din cadrul Academiei Române.

Acad. Cristian Hera a marcat în mod deosebit agricultura și cercetarea agricolă mondială, printr-o activitate internațională remarcabilă, începând cu funcția de cercetător științific, responsabil cu programele internaționale de cercetare coordonate de Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) privind utilizarea izotopilor stabili și radioactivi în folosirea rațională a îngrășămintelor legat de cultura grâului, porumbului, leguminoaselor pentru boabe, expert al AIEA în utilizarea tehnicilor nucleare pentru îndrumarea specialiștilor din diferite țări ale lumii în inițierea și efectuarea cercetărilor în domeniul fertilității solului, nutriției plantelor și aplicării îngrășămintelor și încheind cu funcția de director al Secției de fertilitatea solului, nutriția plantelor, irigații și producție vegetală – Departamentul de cercetare al AIEA – Diviziunea mixtă FAO/AIEA (1991–1997), funcție obținută în urma unui concurs internațional.

A deținut funcțiile de președinte al celei de a XII-a Adunări generale a Conferinței Europene pentru Îngrășămintă Chimice, București, președinte al Conferinței Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltarea Industriei (UNIDO) *Producerea și folosirea îngrășămintelor chimice și substanțelor fitofarmaceutice*, președinte al Comisiei a IV-a *Fertilitatea solului și nutriția plantelor* din cadrul Societății internaționale de știința solului, ales prin vot secret la al X-lea Congres Mondial de Știința Solului (1974), Moscova, reales la al XI-lea Congres mondial (1978), Edmonton, Canada și multe alte astfel de funcții prestigioase. A fost vicepreședinte și apoi președinte al Uniunii Academicilor Europeni pentru Științe Aplicate în Agricultură, Alimentație și Natură (UEAA).

Am avut onoarea și șansa deosebită de a-l cunoaște în mod direct pe marele nostru savant și om de știință, academicianul Cristian Hera, într-o seară de toamnă târzie a anului 2001, la o reuniune cu caracter diplomatic, la care participau numeroase personalități din țară și străinătate. Domnul academician Hera fusese recent ales în prestigioasa funcție de președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvici „Gheorghe Ionescu-Șișești”. Pe vremea aceea eram secretar de stat în Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor. Ținuta sa prestigioasă, impunătoare, atrăgea privirile și aproape în mod firesc am intrat în vorbă, conversația legându-se repede, ca urmare a harului său de abordare a unui dialog, cu o politețe desăvârșită care impunea însă un respect pe măsură.

Tot șansa a făcut ca ulterior să mă numără printre colaboratorii marelui savant în perioada în care am deținut unele responsabilități în cadrul ASAS, ca șef al Serviciului pentru Relații Internaționale, secretar general și în prezent vicepreședinte al ASAS. În mai multe rânduri am participat sub coordonarea Domniei sale, la organizarea unor importante manifestări științifice legate de Fenomenele naturale extreme (un ciclu de trei conferințe), la dezbaterile naționale privind amenajarea și renaturarea Luncii Dunării, aspecte legate de gospodărirea apelor și managementul resurselor naturale etc. Mai recent, am fost extrem de onorat de faptul că academicianul Cristian HERA m-a inclus într-un prestigios colectiv de elaborare a volumului intitulat *Istoriei Agriculturii României*, cu un capitol referitor la Istoria gospodăririi apelor, îmbunătățirilor funciare, hidrologiei și meteorologiei, volum ce a apărut în două ediții, în prestigioasa Editură a Academiei Române, ediții dedicate Centenarului Marii Uniri.

Pentru mine personal, aceste colaborări au constituit un prilej unic de a învăța din experiența marelui savant român în ceea ce privește abordarea, aprofundarea, colaborarea cu cercetători de mare anvergură, atenția pentru detaliile și finisarea unor astfel de lucrări de mare complexitate și prestigiu.

Acum, cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 90 de ani, doresc, stimate domnule președinte de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvici doresc să vă urez multă sănătate, noroc, fericire, împliniri și un călduros „La mulți ani”!, alături de toți cei dragi!